
Frisk Luft i Lungerne
- gå i børnenes fodspor og oplev
Julemærkesanatoriet den gang og
i dag

**Dansk
Sygeplejehistorisk
Museum**

Julemærkehjemmet Koldingfjord blev indviet den 1. august 1911 og lukkede som behandlingssted for børn med tuberkulose i 1960.

Følg ruten på koret og gå i børnenes fodspor på Julemærkesanatoriet. Hvis du stopper ud for de steder, der er markeret med et rødt tal i en cirkel, kan du sammenligne stederne med de gamle billeder – og se, hvor meget og hvor lidt der er forandret, siden børnene boede her.

Løs opgaverne undervejs og se, om du kan finde svaret på spørgsmålet bag på denne folder.

Bogstaverne med tal under sættes ind på linjen under spørgsmålet - og du får svaret.

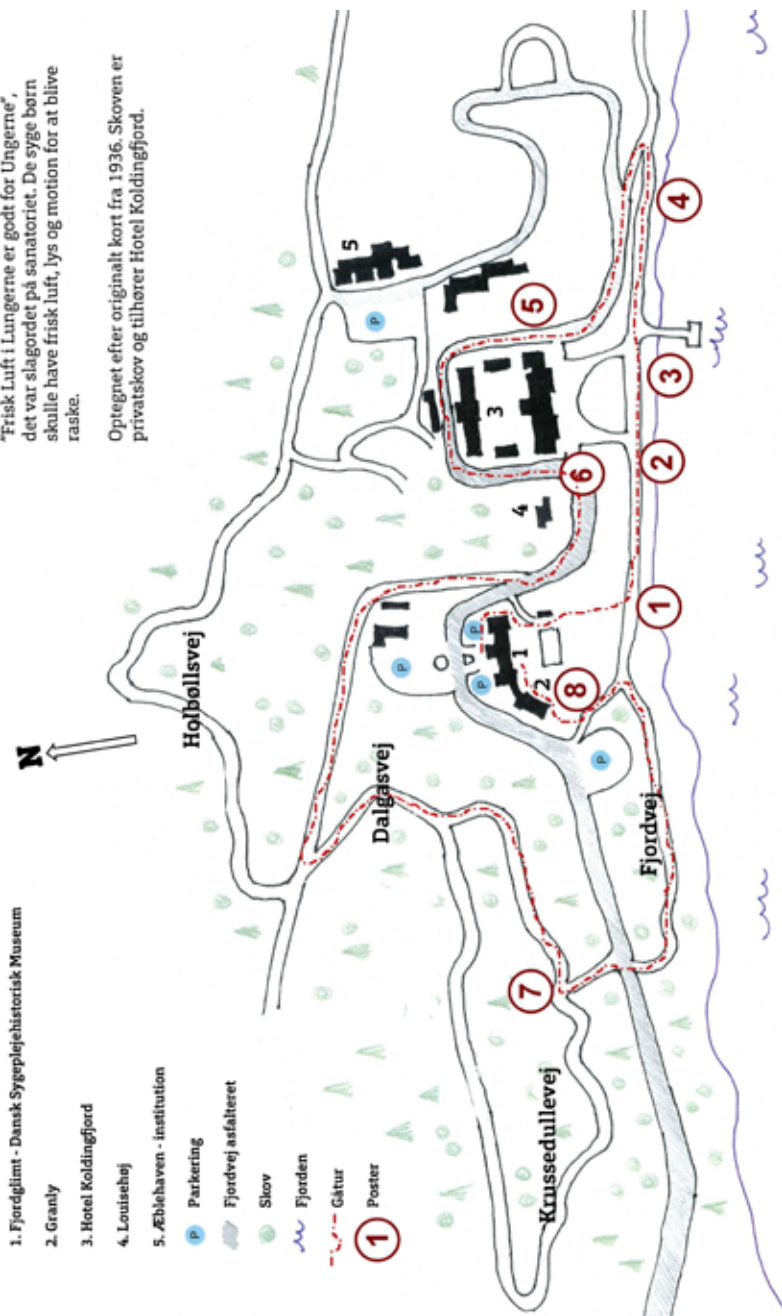

Kort over stisystemet

ved Dansk Sygeplejehistorisk Museum og Hotel Koldingfjord (julemærkesanatorium fra 1911 til 1960).

"Frisk Luft i Lungerne er godt for Ungerne", det var slagordet på sanatoriet. De syge børn skulle have frisk luft, lys og motion for at blive raske.

Optegnet efter originalt kort fra 1936. Skoven er privatkov og tilhører Hotel Koldingfjord.

1. Fjordglimt - Dansk Sygeplejehistorisk Museum

2. Granly

3. Hotel Koldingfjord

4. Louisehøj

5. Æblehaven - institution

Parkering

Fjordvej asfalteret

Skov

Fjorden

Gåtur

Poster

1

De børn, der var raske nok, fik lov til at være oppe. De gik i skole nogle timer om dagen og måtte bade i fjorden om sommeren.

Hvad mon drengene havde på, når de badede i fjorden?

4

11

14

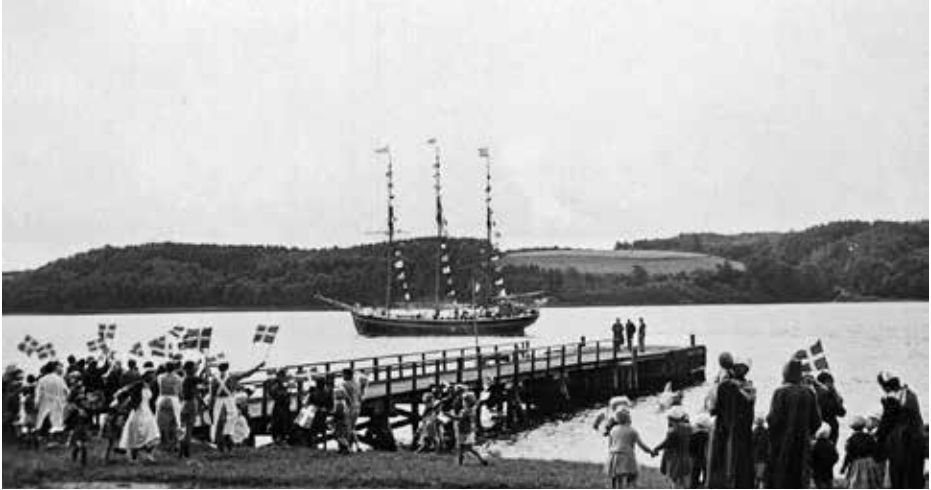
2

En del af kuren mod tuberkulose var frisk luft. Børnene skulle hver dag hvile nogle timer i liggehallen.

Se på buegangene, hvad er der bag vinduerne i dag?

10

8

3

Der sejlede mange skibe og både forbi på fjorden, også den gang.

På billedet er der en badebro, er den der stadig i dag?

— — — — —
12

4

Langs stien ned mod fjorden var der små haver, som børnene var med til at dyrke. I hver have var der en flagstang.

Børnenes haver lå ved stranden, i dag er de væk. Hvad er der på stien i dag?

— — — — —
13

5

Se op mod taget! På billedet er mændene ved at gøre vejrhnen i stand. **Sanatoriet blev bygget for pengene fra de første julemærker, derfor forestiller vejrhnen et**

6

15

6

Bygningen er flot med søjler og billeder. Se op mod taget og læg mærke til felterne med billeder.

I midten, i det trekantede felt er der en sundhedsbrønd. Rundt om er der:

3

7

Børnene gik mange ture på stierne i skoven for at få motion. Desværre er der ingen vejskilte i dag, men på kortet kan du se, hvad nogle af stierne hed.

Se på kortet her i folderen - hvad hedder den vej, du går på?

7 ————— 2 ————— 5

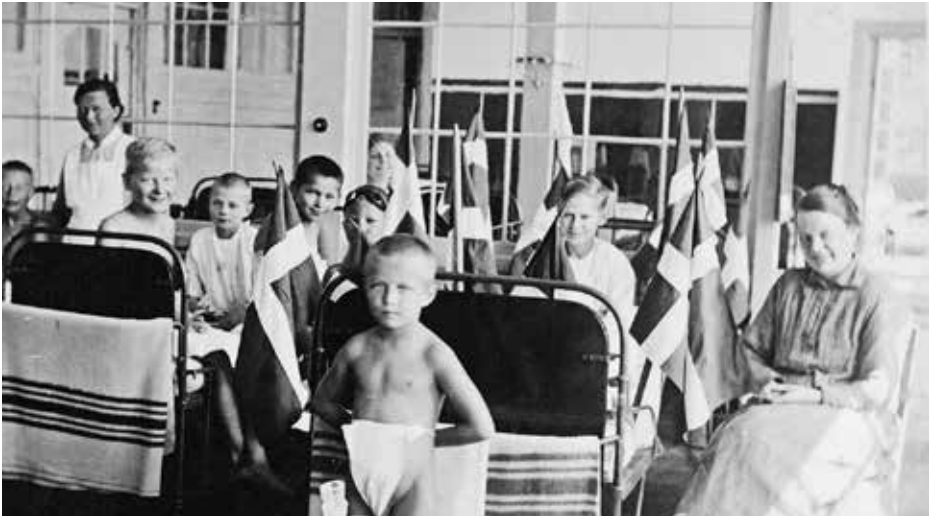

8

De mindre børn boede i de to bygninger, der i dag er sygeplejemuseum. Den ene bygning hedder Granly.

Se på kortet: Hvad hedder den anden bygning?

1 ————— 9

Hans

Hans blev indlagt på Julemærkesanatoriet Koldingfjord i 1925, da han var 12 år. Han havde lungetuberkulose, som den gang var svær at kurere. Behandlingen bestod i frisk luft og masser af mad. For at isolere tuberkelbacillerne kunne man puste luft ind om den syge lunge, så den klappede sammen. Det kaldt man at "blive pustet".

Hans skrev et brev til sine forældre:

Kære Far og Mor!

Jeg har det meget godt. I denne Uge har jeg taget 700 gram på i Vægt, og jeg har også sådan en god Appetit, og det er længe siden, jeg kastede op. I Aftes havde jeg 37.2. I går sagde Reservelægen, at de snart skulle se at få mig op af Sengen, så det varer vist ikke længe, inden jeg kommer op.

Kommer Far herud på Lørdag? Kunne han så ikke tage en Syl og nogle Tegnestifter med? Brevet blev kun et lille et, men jeg kan ikke finde på mere, og lidt er så bedre end ingenting. Vil I hilse dem derhjemme omkring fra mig? Kan Fader ikke også tage et Regnehæfte med, til at tegne Løvsavsmodeller i.

Nu til slut kærlig Hilsen til Eder alle fra Hans.

Da Hans har været et år på Julemærkesanatoriet, vil han holde "jubilæum" og give de andre børn på stuen noget. Hvad skal de have for at fejre dagen?

Når du har svaret på alle spørgsmålene ved posterne, kan du sætte bogstaverne med tal under ind på linjen her - og se svaret.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15